

Nu sammanfattar vi en intensiv höst med årets sista nyhetsbrev. Många län står nu i startgroparna för en rovdjursinventeringssäsong som fortfarande saknar den viktigaste ingrediensen, snön. I väntan på den så får vi se fram emot en skön grön jul och ett vitt nytt år!

Information och Utbildning

Information Utbildning

På Stormötet för rovdjursinventering i Sorsele **2-4 oktober** höll Viltskadecenter två workshops om förebyggande åtgärder inom renskötseln med representanter för samebyar, länsstyrelser och Naturvårdsverket.

23-24 oktober samarrangerade Viltskadecenter ett tran- och gåsseminarium i Vadstena, tillsammans med länsstyrelsen i Östergötlands län. Förutom länsstyrelsetjänstemän från olika avdelningar i 13 olika län deltog även Naturvårdsverket, besiktningsmän för gröda, lantbrukare och representanter från LRF, Svenska Jägareförbundet, Hushållningssällskapet, m fl. Nästa års seminarium kommer att ges i Västra Götalands län oktober 2007.

25-26 oktober genomförde vi en gemensam fortbildningsträff för länsstyrelsernas viltskadehandläggare och rovdjursansvariga. Träffen tog upp såväl fågel- som rovdjursfrågor. Bland annat diskuterades besiktningar, inventeringsmetodik, DNA-analyser, rovdjursturism och § 28. Jordbruksverket fanns också med och informerade om de nya miljöersättningarna.

26 oktober samlades rovdjurscentrets De 5 Storas råd, med engagerade representanter från intresseorganisationer och myndigheter på Naturvårdsverket. Viltskadecenter ingår i rådet.

29-31 oktober fanns vi med på Fäbodriksdagen som i år gick av stapeln i Wången i Jämtlands län. Programmet bestod av föredrag, studiebesök och tid för diskussioner.

Fäbodriksdag på Wången i Jämtland.

6-9 november deltog vi på Skandulv årliga möte med deltagare från vargforskning och rovdjursförvaltning i Sverige, Norge och Finland.

7 november genomförde vi den årliga träffen för lantbrukare med boskapsvaktande hundar. Alla kunde inte komma, men deltagare från 11 olika gårdar fanns på plats för att dela erfarenheter och diskutera hundarnas utveckling tillsammans. Flera hundar är nu äldre än 3 år och har vuxit in i sina roller som trygga och pålitliga hundar som tar sin uppgift att leva med och vakta sin flock på allvar. Det är tydligt att fostran ställer en hel del krav på djurägaren. Flera hundägare som tagit två valpar samtidigt avråder bestämt från detta!

Viltskadecenter rekommenderar numer alltid att man alltid startar med endast en valp. Vill man ha flera hundar bör man skaffa dem i intervall så att var och en hinner växa in i sin uppgift. Äldre hundar med erfarenhet kan även hjälpa till med uppfostran av de yngre hundar som introduceras senare. Hundarna ger även gott skydd mot korp, räv, grävling och jakthundar.

13-14 november deltog vi på Naturvårdsverkets Vilt- och artskyddskonferens.

22-23 november och 7-8 december höll Viltskadecenter grundutbildning och fortbildning för länens inventeringspersonal. Utbildningen innehöll både teoretiska och praktiska moment.

Elstängsel skyddar tamdjuren mot varg och björn.

Vi har under hösten medverkat som föreläsare på Friluftsförbundet i Dalarnas föredragsturné för allmänheten på åtta platser i Dalarnas län, från Avesta i söder till Idre i norr. Temat var "Rovdjur och känslor". Syftet var att skapa ett forum för "allmänt naturintresserade" som rör sig i skog och mark för att få information, öppna för dialog och öka kunskapen om våra rovdjur. Föredragsturnén ingick som en del i Studiefrämjandets rovdjursprojekt.

Viltskadecenter har även informerat på möten för lantbrukare och lokalbefolkning arrangerade av länsstyrelser i Västra Götalands, Dalarnas och Östergötlands län i områden med nya vargförekomster samt på möten för lokala intresseföreningar för LRF och SNF.

Styrelsemöte

5 december hölls årets sista styrelsemöte för Viltskadecenter. Ett första utkast till verksamhetsplan 2007 diskuterades.

Stora rovdjur

Stora rovdjur

Rovdjursutredningen

Viltskadecenter (Inga Ängsteg) sitter med i Åke Petterssons expertgrupp och flera av oss har deltagit och informerat på de seminarier som utredningen ordnat under hösten. Till seminariet om rovdjursskador och förebyggande åtgärder gjorde vi en sammanställning av de senaste 10 årens viltskadestatistik. Resultat och erfarenheter från vårt utvecklingsarbete diskuteras också i dokumentet. Arbetet kommer att presenteras i en egen rapport.

Indirekta skador på tamdjur

Hur omfattande indirekta skador av rovdjur på tamdjur är i Sverige har vi inga data på. Viltskadecenter har tagit initiativ till att bilda en grupp för att diskutera hur man bör gå vidare med problemet med att dokumentera och ersätta indirekta skador. I gruppen ingår representanter för Viltskadecenter, LRF, fäbodbrukare och länsstyrelsen.

DNA i saliv

Lunds Universitet har på uppdrag av Viltskadecenter undersökt om det är möjligt att utifrån saliv som samlas in från pälsen på rovdjursdödade eller skadade tamdjur, analysera fram rovdjursarten med hjälp av DNA. Besiktningsmän har under sommaren samlat in prover genom att dra bomullstoppar i bithålen som rovdjuren gjort när de dödat eller skadat tamdjur. Saliv innehåller DNA som kan användas för artbestämning och för att särskilja olika individer. Proverna har sedan skickats till Institutionen för Zoökologi vid Lunds Universitet för analys.

Resultatet från undersökningen visar att om det samlas flera prov från ett och samma angreppstillfälle är sannolikheten hög att man får fram såpass mycket DNA att det går att avgöra vilken rovdjursart som saliven kommer från. Analyserna är utförda på prover som samlats från får och nötdjur. För att kunna göra motsvarande analyser på rovdjursangripna hundar krävs en utveckling av metoden, framförallt på grund av att varg och hund är så lika genetiskt. För att skilja olika rovdjursindivider åt krävs också en vidareutveckling av metoden, både för får, nöt och hundar.

Viltskadecenter vill använda metoden till att utvärdera säkerheten i den besiktningsmetod som används idag. Genom att analysera rovdjursdödade tamdjur kan vi även lära oss och besiktningspersonalen mer om bytshanteringen för de olika rovdjursarterna. Viltskadecenter även använda metoden för att undersöka om det är särskilda kategorier av vargar som angriper hundar och tamdjur. Vi hoppas vidare att metoden kan användas som ett verktyg för beslut i skyddsjaktsärenden och även för att få facit på i hur många fall det är "rätt" individ som skjuts eller tas bort i samband med skyddsjakt.

Kommande
aktiviteter

Kommande aktiviteter

20-21 februari

Fortbildningsträff för Fåravelsförbundets regionala rovdjurskontakter

Plats: Viltskadecenter, Grimsö Forskningsstation

14-15 mars

Fortbildningsträff för fåbodbrukare

Plats: Viltskadecenter, Grimsö Forskningsstation

Sambete (får och nöt betar tillsammans och är präglade på varandra) kan vara en hjälp för att skydda fåren mot stora rovdjur. Mer information om detta kommer från Viltskadecenter framöver.

Viltskadecenter tackar
alla våra samarbetspartners för det gångna året och
önskar
God Jul och Gott Nytt År!